

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Επανακαθορισμός των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους του Δημοσίου»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση Νοσχ, το οποίο χαρακτηρίστηκε από την Κυβέρνηση ως κατεπείγον κατ' άρθρο 76 παρ. 4 του Συντάγματος, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, αποτελείται από ένα άρθρο (άρθρο Μόνο).

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 5 του άρθρου αυτού αναπροσαρμόζεται, από 1.6.2010, το ύψος των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας που χορηγούνται στους συνταξιούχους και τους βοηθηματούχους του Δημοσίου, και καθορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις χορήγησής τους, ενώ καταργείται σιωπηρώς κάθε αντίθετη γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης. Με την παράγραφο 6 επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 έως 5 του άρθρου αυτού και στους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημόσιους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, καθώς και στο προσωπικό του Ο.Σ.Ε. και τους υπαλλήλους των ασφαλιστικών ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955. Εν συνεχεία, με την παράγραφο 7 ορίζεται ότι συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι την 31.12.2010, δεν θίγονται από την παραμονή των υπαλλήλων στην υπηρεσία μετά την ανωτέρω ημερομηνία, και τυχόν συνταξιοδοτικές μεταβολές δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους, και, τέλος, με τις διατάξεις της παραγράφου 8, παρέχεται η δυνατότητα στους υπαλλήλους του Δημοσίου,

των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α., οι οποίοι έχουν υποβάλλει αίτηση παραίτησης από 1.1.2010 και εντεύθεν, να την ανακαλέσουν εντός προθεσμίας ενός μηνός από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση Νσχ.

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, το Νσχ συνοδεύεται από γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 4.5.2008, στην οποία διατυπώνονται επισημάνσεις επί των επιμέρους διατάξεων του Νσχ. Σημειώνεται ότι, συμφώνως προς τις νομοθετικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (άρθρο 15 παρ. 10 του π.δ. 774/1980 «περί κωδικοποίησης εις ενιαίον κείμενον των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων υπό τον τίτλον Οργανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου»), η γνωμοδότησή του είναι αναγκαία για κάθε είδους θέματα απονομής συντάξεων που βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Δημοσίου, καθώς και για την περίπτωση απονομής τους από τους Ο.Τ.Α. ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ.. Σχετικώς με την ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ. [Ολ] 69/1989, Ε.Ε.Ε.Δ. 1989, σελ. 612) έχει αποφανθεί ότι «όπως προκύπτει από τη γενικότητα και τη φραστική ευρύτητα του κειμένου της συνταγματικής διατάξεως (νομοσχέδια αναφερόμενα οπωσδήποτε εις την απονομήν συντάξεως και τας προϋποθέσεις ταύτης), αυτή δεν αναφέρεται μόνο στις περιπτώσεις απονομής συντάξεως σε πρόσωπα που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. με την ιδιότητα του τακτικού υπαλλήλου, αλλά καλύπτει και κάθε άλλη περίπτωση συνταξιοδότησεως από τους αυτούς φορείς», εφόσον διέπονται από το ίδιο νομικό καθεστώς, βάσει ιδιαίτερων νομοθετημάτων τα οποία είτε παραπέμπουν στις διατάξεις περί των δημοσίων υπαλλήλων είτε επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές. Κατά πάγια δε νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. ενδεικτικώς, Ε.Σ. [Ολ] 983/1998, αδημοσίευτη στον νομικό τύπο) «η θεσπιζόμενη γνωμοδοτική αρμοδιότητά του κατά τη διαδικασία ψηφίσεως συνταξιοδοτικών νόμων είναι εξαιρετικής φύσεως και ιδιαίτερης σημασίας, γιατί προνοεί για τη διαφώτιση της Βουλής κατά την ψήφιση των ειδικών αυτών νόμων και την προφύλαξή της από την θέσπιση διατάξεων που αντιβαίνουν σε βασικούς κανόνες της κείμενης συνταξιοδοτικής νομοθεσίας ή που δημιουργούν προνόμια για ορισμένη κατηγορία συνταξιούχων» (για τις γνωμοδοτικές αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου βλ. Απ. Γέροντα, Δημοσιονομικό Δίκαιο, 2005, σελ. 192 επ.).

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους διατάξεων του Νσχ

1. Επί των παραγράφων 1 έως 6

Ως προς τον επανακαθορισμό του ύψους των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδειας για τους συνταξιούχους

και βοηθηματούχους του Δημοσίου σημειώνεται, γενικώς, (βλ. και έκθεση της Επισημονικής Υπηρεσίας της Βουλής της 5.5.2010 επί του Νοσχ «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο», παρατήρηση 5) ότι στην έννοια της περιουσίας του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτόκολλου (στο εξής Π.Π.Π.) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (στο εξής Ε.Σ.Δ.Α.), η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974 και έχει, συμφώνως προς το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, αυξημένη τυπική ισχύ, περιλαμβάνονται και απαιτήσεις για σύνταξη και κοινωνικοασφαλιστικές εν γένει παροχές (Ε.Δ.Δ.Α. υπόθεση Αντωνακόπουλου κ.ά. κατά Ελλάδος της 14.12.1999, Γεωργιάδης κατά Ελλάδος της 28.3.2000, Ε.Σ. [ΟΛ] 2274/1997, ΣτΕ 3739/1999). Συνεπώς, η αναγνωριζόμενη από το υφιστάμενο δίκαιο απαίτηση του ήδη συνταξιούχου για καταβολή στο ακέραιο της κανονισθείσας σε αυτόν σύνταξης, η οποία έχει ήδη γεννηθεί και, επομένως, αποτελεί από τη γέννησή της στοιχείο της περιουσίας του, δεν επιτρέπεται να περιορισθεί με μεταγενέστερη νομοθετική ρύθμιση, εάν δεν συντρέχουν λόγοι πραγματικής δημόσιας ωφέλειας, οι οποίοι να δικαιολογούν τον περιορισμό (βλ. Ε.Σ. 27/2004 [Πράξη], Ε.Δ.Κ.Α. 2004, σελ. 288, Ε.Σ. 36/2006 [Πράξη], Ε.Δ.Δ.Δ. 2006, σελ. 360). Έτσι, περιορισμός του είδους που τείνει σε αποστέρηση προστατευόμενου από το άρθρο 1 εδάφιο α' του Π.Π.Π. της Ε.Σ.Δ.Α περιουσιακού αγαθού, είναι ανεκτός μόνο «δια λόγους δημόσιας ωφέλειας και υπό τους προβλεπόμενους υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους», οι οποίοι πρέπει να προβάλλονται και να αιτιολογούνται ειδικώς. Απαιτείται, επομένως, ως λόγος θέσπισης τέτοιων περιορισμών, η ύπαρξη ορισμένης δημόσιας ωφέλειας, η οποία είναι αναγκαία να αναφέρεται ρητώς στο κείμενο του νόμου ή την αιτιολογική του έκθεση και να δικαιολογεί ειδικώς την εξαίρεση από τον κανόνα της προστασίας της περιουσίας (Ε.Σ. 1562/2005, Ε.Δ.Δ.Δ.Δ. 2005, σελ. 822) και, βεβαίως, αφού ληφθούν υπ' όψιν οι συνταγματικές κατοχυρωμένες και δικαστικώς εκτιμώμενες αρχές της ισότητας, της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου (Ε.Σ. [ΟΛ] 510/2009, Ε.Δ.Κ.Α. 2009, σελ. 429, Ε.Σ. [ΟΛ] 1939/2009, Ε.Δ.Κ.Α. 2009, σελ. 581).

2. Επί της παραγράφου 7

Με τη διάταξη της παρ. 7 ορίζεται ότι συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι την 31.12.2010 από τους τακτικούς υπαλλήλους και λειτουργούς καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που συντα-

ξιοδοτούνται με βάση τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων ή με διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν, καθώς και από τους ασφαλισμένους των πρώην Ειδικών Ταμείων που έχουν ενταχθεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ «δεν θίγονται από την παραμονή στην υπηρεσία μετά την ανωτέρω ημερομηνία και τυχόν συνταξιοδοτικές μεταβολές στη διάρκεια αυτής δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους». Τυχόν μεταβολή της εν λόγω ρύθμισης μπορεί να λάβει χώρα με τυπικό νόμο.

Αθήνα, 6.5.2010

Η εισηγήτρια
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνης
Επ. Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών